

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
egyes évre 5 ft., félre 2 ft. 50 kr.
nyugdíj évre 1 ft. 25 kr.

Egyes szám 10 kr.

Megjelenik minden szombaton.
Egyes számai kaphatók Weidinger N.
kinyitók. (Szociológiai társ.)

SZERKESZTŐI IRODA:

Ó-pósta-utca 16-ik szám.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy öt barabos pelis sor egyszeri
megjelenéséért 6 kr., 3-szor 5 kr.,
10-szer 4 kr. átlendul. — Minden
hirdetés után 30 kr. bétéjűdi átlendul.
A nyitási díj pelis sor 10 kr.
A hirdelési díj előre átlendul.

KIADÓ HIVATAL:

János-utca 8-ik szám.

PÉCSI FIGYELŐ.

A középiskolai tanárok.

A budapesti országos kiállításán az ipar és munka nagyszerű eredményét csillogó zománczsal vonja be ama mozgalom, melyet a tudomány, irodalom és művészet emberei indítottak meg a kiállítás alkalmából. Az a sok kongresszus, melyet már eddig tartottak s még ezután tartani fognak, leghatásosabb jelei szellemi előrehaladtásunknak.

A lefolyt héten két kongresszus volt: a történet-buvárok és a középiskolai tanároké.

A középiskolai tanárok kongresszusa talán a legáltalánosabb érdekű. A felmerült szakkérdések legtöbbje a nagyközönséget is érdekli, sőt éppen az a cél, hogy a nagyközönség érdeklődése is felkeltesse a középiskolai oktatás és nevelés ügye iránt.

A középiskolai oktatás ügye, a nemzeti ügye.

A gimnáziumok, reáliskolák a nemzeti műveltség elsőrendű tényezői. Belőlük kerülnek ki a nemzet szellemi munkásai.

Középiskoláink jók s elég számmal is vannak, mindazonáltal nem tette e körülmény középiskolai tanárainkat elbizakodottakká. Maga a középiskolai tanár-egyesület volt az, mely a kongresszus létesítésén fáradozott, és oly kérdések megvitatását tűzte ki, melyek mutatják, hogy a középiskolai oktatás és nevelésügy még sok megbeszélni valót nyújt.

A kongresszus kérdései háromféle természetűek.

Az oktatás rendszerének újjászervezésére vonatkozó szorosabban vett szakkérdések. Ezeknek megválaszolásából a kormány vonhatja le a szükséges következtetéseket. A kormány képviselője a kongresszuson szintén beismerte, hogy középiskolai oktatásunk szervezésének még csak a kezdetén vagyunk.

Ez különösen hangzik, de tény.

A kormány képviselője maga elítélte a sok kísérletet, melyeknek eredménye, hogy a kezdet nehézségeivel küzdünk.

Mi ennek az oka?

Szakkérdések véleményét idézzük, midőn azt mondjuk, hogy a baj ott

van, hogy folyton idegen mintákat és rendszereket utánozzunk és sohasem járunk a magunk lábán.

Vannak kérdések, melyek a nagyközönséget is érdeklik, és ezek a nevelés körébe vágnak.

Nevezetesen kitűzték a kérdést, hogy a középiskolai tanár az ifjúság nevelése körül mennyiben szorult a szülők támogatására.

Kezdetleges kérdés, de felvetése szükséges volt, mert majd a tanár vár mindent a szülőktől, majd megfordítva, a szülők várnak mindent a tanártól, a minék természetesen az a vége, hogy az ifjúság — meg lehet tanulni fovel — de kevésbé nevelt szívvel és lélekkel hagyja el az iskolát.

A tanárok ügyei képezik a többi kérdés tárgyát.

Némileg ide tartozik a tanárképzés ügye is. Ez ügyek a lehető leghanyagoltabbak. Sok a tanár, sokat követelnek tőlük, noha nagyrészt kevés a fizetésük.

A kongresszus legkisebb eredménye a nemzeti műveltség előmozdítását jelenti.

Mennél nagyobb eredmény!

Budapest a kiállítás alatt.

Aki pár évvel ezelőtt vagy csak rövid pár év előtt látta utoljára édes magyar hazánk fővárosát, Budapestet s most az ország kiállítását e nagy nemzeti esemény alkalmából ismét fölrandul körülükbe, bámulattal és lelkesedéssel fogja nézni azt a csodával határos haladást mely úgy az építés, szépülés, mind az ipar, művészet, tudomány és irodalom terén lépten-nyomon szemébe ölik. Közintézetek mintegy varázsvessző útjára a földből látszanak előteremni és ipari haladásunk előbbrevitelen kívül nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz is, hogy a tökével rendelkező magunkosokban is kedvet ébresszenek az impozáns épületekhez arányos dimenziójú és díszítésű lakóházakkal csatlakozni s ebben rejlik legfőbb oka a Budapestben még folyton tartó, mondhatni lazán építkezésnek. A haladás, emelkedés az utolsó években érte el tetőpontját s az utolsó legerősebb lökést az országos kiállítás adta meg hozzá. Azt a lazán tevékenységet, mely a főváros hatóságait, minden egyes közeget, intézetet, testületet és magánosait a kiállítás előtt a rendezés, szépítés, javítás s a hiányok pótlása körül vállalt munkára lelkesítette, azt látni kellett, de leírni lehetetlen. Mondhatjuk, hogy évek mulasztásait pótlókat helyre ez

egy alkalomból száz meg száz téren s valóban úgy a főváros, mint az egész ország lakossága elismeréssel lehet a kiállítás kezdeményezői iránt azért is, mert mindegyik fontos dolgok, habár azok sürgősségét már régen elismerték és hangzottak, a kiállítás nélkül évek múlva is aligha létesültek volna.

Ha visszagondolunk a kiállítás előtti időkre, különösen három téren találunk dicséretreméltó javulást. Ezek a közegészség s ezzel kapcsolatban a közbiztonság, a közbiztonság és a közlekedés.

Igaz ugyan, hogy a közegészség legelőször kérdése: a fővárosnak egészséges ivóvízzel való ellátása, még mindig vajdák, de legújabbán elsőrendű geológiai tudósaink bevonása mellett remélhető, hogy e kérdés rövid idő alatt kedvező megoldást fog nyerni. Hasonló fontossággal bír a már megállapított új általános csatornázási rendszer, melynek alapjai az épülő nagy körutban tételnek le. Az évek óta elhanyagolt házak renoválása, udvarok tisztítása, utcák kikövezése, telkek rendezése és planirozása tisztán a kiállításnak köszönhető s mindezzel a betegségek és járványok óriási halmaza takarodott ki a fővárosból.

A kiállítás előtt a Thaisz-regime alatt uralkodó közbiztonsági állapotok még élénk emlékeztetünkben vannak. Napirenden voltak akkor a betörések, ortvadások, rablások fényes nappal a főváros legnépesebb utcaiban az erélytelen vezetés mellett ellustult rendőrség képtelen volt a gonosztevők kézbeérésére.

E türelmetlen állapotok, de még inkább a kiállítás közelebb, sürgősen követelték a viszonyok megváltoztatását. Az új főkapitány erélyes kezével a rendszertelenség megszüntetéséhez, a szervezés nagy munkájához s elmondhatjuk, hogy működését teljes siker koronázta, mert ma már közbiztonsági állapotunk olyan, aminőt, legalább ilyen rövid idő alatt, alig mertünk remélni.

Hogy ma már az utca népegyenlőben mint a kiállítás nyugosó embertömegében nem kell lépten-nyomon társainkat és órákat szorongatva feltennünk a zsebtolvajoktól; hogy ma már lakásaink rövidke hosszabb időre sokkal bátrabban hagyhatjuk el, mint azelőtt; hogy éjjel egyedül is biztonságban járhatunk a főváros bármely részében, mint azelőtt társaságban; hogy utcáink a szemérmellen, kihívó viseltől, ledér nőktől — kik Budapestet már valóságos büntetésekkel tették — tökéletesen megtisztultak; hogy a főváros közönsége az ázsiai modorú rabzsátlás kellemetlen látványaitól megszabadult, hogy a bérkocsiosok, omnibuszok és hordárok ügye rendezetve, zsarolásaitól és visszaéléseiktől a közönség megmentetett; hogy rendőrségi intézményünk minden ágában újjászülve, egészséges alapokon örven-

detes haladásnak indult: az mind Török János főkapitány érdeme, kire Temesvár városa ép oly büszke lehet, mint a mily büszke most már Budapest, hogy benne rég nélkülözött erélyes és hozzá méltó főkapitányt tisztelheti.

A közlekedést illetőleg szintén Töröké az érdem, hogy a társaskocsik és bérkocsik közlekedését, utirányát s tariffáit rendezte s valamennyit szigorú ellenőrzés alá helyezte.

Eltagadhatatlan és elvitatlan érdemei vannak a főváros közlekedése körül a budapesti közúti vaspályatársaságnak, melynek rendkívüli fontossága különösen nagyobb tömegek egyenrangú közlekedésénél tűnik ki.

Most midőn az ország kiállítás a vidék és a külföld látogatóit bőség-szerűen önti fővárosunkba, midőn némely napokon csak a kiállításba 10—15,000 ember közlekedik, kvalifikálatlan omnibuszainkkal és drága bérkocsijainkkal nem tudom hogy boldogulnánk a közúti vasút intézménye nélkül. Teljes elismeréssel kell adoznunk a társaság iránt, hogy menten minden önhasonlóságtól, a felmerülő közlekedési kívánalmakat néha még aldozatok árán is hajlandó a lehetőleg szerint menő gyorsabban teljesíteni, mielőtt napról-napra terjedő utvonalai, észlelő útjaitól elég bizonyosságot szolgáltatnak, úgy, hogy ez által ügyesüljön az első helyet foglalja el a főváros közlekedésében.

A társulat fiatal, buzgó vezérigazgatója: Jellinek Henrik, aki e téren boldogult atyja nyomdokait követi, élénk érzéssel bír a közönség igényei és óhajai iránt, s rövid pár évi vezérigazgatói működése alatt számos előrelépést léptetett életbe, melyek a közönség teljes elismerését vívták ki számára. Nincsen a fővárosnak egyetlen pontja sem, mely a társaság figyelmét kikerülne. A városi légkört látogatók, de még inkább az ország kiállítás alkalmából, fokozott munkával gyorsan lerakata a csömör és Ára-uton a második városi pontjait, melyet a kiállításhoz egy ideiglenes szárnyonallal töltött meg s ez által kétszeresen megkönnyítette és gyorsította a közlekedést a kiállításba, a vonal mentén előidézett élénkebb forgalom által pedig alapját vetette meg egy új városrész keletkezésének. A közönség kényelmes, gyors és olcsó közlekedését nagyban elősegíti az átszálló jegyek bevezetése, valamint a külteleken már meglevő s a városban is tervbe vett csinos vártermek felépítése, melyek a közönséget az idő viszontagságai ellen védik. E két intézmény életbeillesztése tisztán az új vezérigazgató érdeme.

Ünnepnapok alkalmával — mint a minő a mostani Péter-Pál napja is volt — százezrekre menő közönséget szállítottak a lovasúti kocsik a város különböző pontjaira s ez óriási forgalom dacára a közlekedés minden fennakadás nélkül, a legnagyobb

rendben történik. A főfelügyeletet ily alkalmakkor maga a vezérigazgató teljesíti, hogy a netán felmerülő szükséges intézkedéseket azonnal megtehesse.

Csupán egy tekintetben találunk még kívánni valót a lovasúti közlekedést illetőleg, s ez a kocsiknak sokszor hangoztatott túltöltöttsége. Hanem hát ennek nem oka a társulat, mert az általa már több ízben életbeillesztett üdvös intézkedések mindig eredménytelenek maradtak, amennyiben a közönség, mely rendszeren egy időpontban igyekszik a kirándulási helyekről visszatérni a fővárosba, mellőzve minden rendszabályt, valóságos ostrommal rohanja és tölti meg a kocsikat. Baj ez által nem történik, a lovak pedig így is elbírák a kocsikat, tehát amíg a viszonyok maguktól másképp nem alakulnak: All right!

Kovács Sándor.

A nők nevelése.*)

*A morális ember leginkább az anyától, az anyai szív melőzve közel képződik: ezért oly igen fontos a nevelés.

A nők alapos nevelésétől s bizonyos korlátok közé szorított általános művelésétől függ az egyének, a családok, sőt a társadalom jóléte, boldogsága. S ez alapos, helyes irányú nevelésnek főeredményei: a szilárd vallás-erkölcsi érzés, a munkásság, takarékság és a különböző életviszonyok helyes felismerése s azokhoz való alkalmazkodása.

A mely szülő gyermekét erkölcsben neveli, a munkásság és takarékságra szoktatja, a mely szülő a serdülő gyermekeknek fogékony kebelébe a szorgalom és erény iránti előszeretett törekszik elhúzni s ki a hajlékony vesszőszálhoz hasonló gyermekek lelkiállapotát, gondolkodásmódját úgy idomítja, hogy azoknak az idomításhoz mért magukviselkedés és tetteikből azon következtetést vonhatni, hogy a munkásság, szorgalom és erény útján mindvégig meg fognak állni, az oly szülő nyugodtan hajthatja le fejét — mondja egy hírneves írónk, mert megnyugtathatja azon tudat, hogy oly kiencset hagy hátra gyermekeiknek, melyről a kultúra így énekel:

"Két kincs van, mi felett a sorsnak semmi hatalma: Szorgalom és erény: földön az, égből az áld!"

A mai társadalmi életben egy a férfiak, mint a nők egyaránt ki van jelölve munkaköre, hivatása; de a míg a férfi nevelésére s képzésére már-már túlságosan hozunk áldozatokat, addig a nők alig nyújtnak alkalmat s eszközöket azon ismeretek elsajátítására, melyekre fontos elhelyezkedésük betöltésére mint nők és hűbelyeknek okvetlen szüksége van. A nő bár szerény munkása a társadalomnak s leginkább csak gyengéd érzelmeinek összessége s kedélyvilágának nagysága teszik erőssé s befolyásossá, mégis az élet jólétének s a társadalom előhaladásának oly kiváló tényezői, hogy e jólét és

*) A polgári leányiskola értesítőjéből.

TÁRCA.

Az abaligeti cseppkő-barlang a multban és jelenleg.

Egy éve annak, hogy e becses lapban ígéretet tettem, hogy az abaligeti barlangról — ha a megnyitási munkálatokat befejeztük — kimerítő értesítést, illetve beszámolót hozandok. Még nem vagyunk ugyan a munka végén, de minán e lapban ép úgy mint más lapokban jóakaró és lelkes turistáktól részletes leírások közöltek és ezek nyomán a közönség figyelmébe a barlangra felhívott, kötelességemnek tartom részint pótlólag, részint helyreigazítólag a barlang múltjáról és jelenéről egyet-mást tájékoztatni elmondani.

Az abaligeti barlang alsó Magyarországon egyetlen ismert nagy barlangja, ötszáz méter hosszú és délnyugati irányban nyúlik a „Meesek”-hegy mélykőrétegei alá. A barlangnak nemcsak a nép ajkán, hanem könyvekben is előforduló látszólag tréfás elnevezése: „Paplika” történeti alappal bír. A plébánia első lelkésze (Kiedl Antal) ugyanis a plébániához elkészültéig (1758—1760) polgárházban lakván, az ahhoz néhány percznyire fekvő barlangnak azideig egyedül ismert előcsarnokát élelmiszernek és pincéznek használta; — innen származik elnevezése. A barlangról — mint ilyenről — a plébánia-történetben 1768-ban történik először említés és ez meg is örökölti azon bátor molnár nevét (Mattenheim József) ki néhány társával nyakig vízben először bejárta a barlangot és a ki a barlang végén elérte a tó színeig egy új fenyődeszkát talált. Azóta csak két ízben vállalkoztak a

barlanglátogatás merész munkájára: 1784-ben az említett molnár fia, ki az érintett fenyődeszkát abból ki is hozta, és 1819-ben Kölesy Vincez káptalani ispán, ki abban emberi és állati csontvázakat, csatos cipőt stb. talált, és ki e barlangot a „Tudományos Gyűjtemény” 1820-ik évfolyamában elég reményteljes szívből le is írta. A 30-as években egy főúr (sokan br. Prandant emlegetik) bányászokkal némi történeteket eszközöltetett, úgy hogy azóta a barlang valamivel könnyebben — négykézláb — volt hozzáférhető; csakhogy éppen e megnyitás volt a barlang szépségeinek megölője, innen kezdődik a devasztáció korszaka; a barlang felügyelet nélkül állván, a cseppkővek ezerszámra tűntek el; nem volt turista, ki akkor még merész vállalkozását néhány cseppkő-emlékkel ne iparkodott volna kárpótolni és megőriztetni. És éppen azért, mert ebben mindenki osztozott, igen kellemetlenül érintett bennünket egy-két lap azon indiskréta eljárása, hogy a barlang leírása közben a bűnt egy igen tisztelt nevelt képviselőre hárítja, ki a barlang jöttei sorában is szerepel. A hiba ott rejlett, hogy a megye ezen tagadatlan nevezetessége, mondhatnám — akkor még kincse iránt soha senki komolyan nem édeklődött és felügyelet nélkül hagyott. Ennek tudható be az is, hogy a legelő-elkülönítés után a barlang fölötti erdő kiirtatván, ott kőbányát nyitattak, melyekből esőközben a rohanó ár a kavicsos és földet oly nagy mennyiségben sodorta le a barlangból kitört patak medrébe, hogy az teljesen beiszapolódott.

A mult év elején a barlang szája már csak akkora volt, hogy azon élő lény be nem hatolhatott Fejcsóválya által meg e

torkolatnál mértékek és szakemberek, kikkel a megnyitási ügyében értekeztem, — nagy összegekről — ezekről beszéltek. Nem is indultam neki egyedül; lelkes egybarátok ösztönzésére felhívásokat és kéréseket küldöttem szét, és hálás tisztelettel konstatahatom, hogy hazafias és kulturális törekvésem különösen a világi elem részéről kedvező fogadtatásra és pártolásra talált. A barlang legnagyobb és legérdekesebb része közel négyszáz forint költségért újra megnyitott és elég kényelmesen hozzáférhetővé tétetett, a barlang előtt vett rétdarab befásított és ketté alakították, és így idővel azon tisztelt turisták is elég jól érezhetik magukat, kiknek idegei a kissé erőszakszerű expedíciótól nem viselhetik.

A járhatóvá tett barlang hossza — saját felméréseim szerint — az úgynevezett „pokol torka”-ig 456 méter: a hegyi patak vizén — mely rendes körülmények közt kristálytiszt és a legkínálóbb ivóvizet tartalmazza — 36-szor kell áthaladni, nagybőrszét tölgyfapadlókól készült átjárókon; ezek elhelyezése alkalmával egy antilop-vianós rhinoceros-fog is találtatott. Néhány érdekes, eddig csak részben említett nevezetessé pontjára a barlangnak kell a tisztelt látogatók figyelmét felhívnom, annyival is inkább, mert kalauzunk kezdő lévén, tisztelt most még hiányosan végezi.

Az elég tágas előcsarnokból — hol a közeli vízeselek zugása varázsszerűen hat a látogató kedélyére — egy keskeny és még mindig kissé alacsony sikátor vezet az első nagy tregbe, a tulajdonképeni cseppkő-barlangba, hol a sziklák minden része cseppkőréteggel van borítva, honnan a legtöbb cseppkő hurczoltatott el, de mely

így is — romjainak is — nagyszerű. Az itt felhalmozott denevér-guano jelzi, hogy ez volt azelőtt a bögerek tanyája, melyek azonban a dinamit hatalmas szava elől — úgy látszik — az eddig még ismeretlen melléküregbe vonultak. Ezen üregtől balra terül el a barlangnak egyetlen mellékága, mely azonban még nincs hozzáférhetővé téve; különben hasonló, de kisebb mértékű mint a főbarlang. Szép látványt nyújtanak a „függő hidak” az úgynevezett „korona”-val és rendkívül sima plafonddal s az azon függő ép cseppkő-sorokkal. Ezekhez közel van a geológusok előtt legérdekesebb hely, az évezredek óta dolgozó víz mesterművei, a vízmosások által eszölt legkülönfélébb mészkő-alakzatok; a lovag, bárd, eszima stb.; itt megjegyzem, hogy a barlangnak nem annyira a különben is nagybőrszét agyagréteggel borított cseppkő, mint inkább ezen vízmosások kőalakzatok képezik sajátos karakterét és szakértők előtt érdekelt. Ezután következnek az első nagy helygomlás, melynek magaslatán látható a „pisai torony”, egy résznél felnyúló rendkívül magas háromszögű t. mely fáklyákkal nem világítható meg; itt látható az úgynevezett „kő-moha”, szinte cseppkő-képződmény. Innen a barlang legalacsonyabb, de csak 2—3 méter hosszú üregén keresztül a kőablakból rakott lép csökön levezt az ut az ide közel fekvő kuthoz, mely egy szabályszerűen kimosott medencéből áll, hová a víz a sziklafalról eseregdez; ezzel szemben van a „Mária-szobor” nevű cseppkő-képződmény. Ennek közelében van a „kis dóm”, a „tabernaculum”-mal; itt vannak a legnagyobb ép cseppkő-alakzatok; csakhogy itt is az a baj, hogy e hely sem világítható meg tel-

jesen közönséges petroleum-fáklyákkal redkivüli magassága miatt; ha azonban a látogatók majdan lehetővé teszik, segítve lesz e bajon is magnezium-lámpákkal vagy legalább magnezium-sodronnyal. Innen nagybőrszét az agyagdobokba vágott sima utakon, kisebb-nagyobb csarnokokon keresztül a „Kálvária”, az „oszlopcsarnok”, „szőszekék”, „elefánt”, „feskék”, „orgona”, „függöny”, „snept”, „sirkó” stb. részint ép, részint eszoka cseppkő-alakzatok mellett halad el a látogató, míg a „függő-ék” és az „örökös-eső” alatt a hosszú hidon keresztül „Karthágo romjai”-hoz vagyis a második hegymúlásig jut; itt tanácsos megállni és a vezetőt meg egy fáklyavívóval fel a magasba előre küldeni; szakértők ezt tartják a legszebb látvány-nak. Ettől nem messze fekszik a harmadik helygomlás, melyet egymás fölött érdekes rendeltetésben fekvő óriás kőablák képeznek, ezt tanárok „rendezetlen könyvtár”-nak nevezték el; itt látható a második torony, a „colossus” és a „mestergerenda”.

Innen kőablakból rakott (és nem mint szakkönyvekben is olvasható: kőbe vágott) láposra vezet le a kisebb csarnokokba, hol apró, de tiszta átlátszó ép cseppkővek nagymennyiségben találhatók; innen az utolsó nagyobb cseppkő-alakzathoz a „vízesés”-hez jut a látogató és végre a „nagy dóm”-ba, mely templomok magasságával és terjedelmével vetélkedik; ez képezi a megnyitott barlang ideiglenes végét; itt látható az emberi kéz által rakott fal is, melyet a felfedezők is már itt találtak, s mely az előbb említett és szinte itt talált — de most már megismerált — 12 lépessel együtt világos bizonyítékai annak, hogy

— A pécsi sertészhiláló és előlegezési társaság heti tudósítása. Felhajtás 187 db. kövér, 503 db. félkövér, 17 db. sovány, 256 db. süldő. Az üzlet lanylya; árak névleg kövér válogatott 40—42 krig, félkövér 39—40 krig kilogrammonként, 45 kg élet-súly páronkénti leszámításával. Süldő 34—35 krig kilogrammonként elősúlyban. Kukorica ára 6 frt 55 kr. mm.

Egy aggasztó betegség, melyben számtalan osztály szenved.

Ezen betegség jelentősége a gyomorban lak-dók, ha azonban elhanyagolták kiterjed az egész testre, megtámadja a veséket, a májat, a mellmirigyeket, szóval az egész mirigy-rendszert, elcsúszva, hogy az általa megfertőzött valóban számtalan végtelen van kitéve, míg végre a halál megemlíti kinyúlott. Ezen betegség igen gyakran más betegségekkel tévesztetik össze, de ha az orvos az alábbi következő kérdéseket intézi májra, akkor képes lemond megítélteni, ha vajjon szenved-e ilyen bajban vagy sem. — Érzék-e az étkezés után gyomorgörnyögés, fájdalom vagy légségi nehézség? Nem lép-e meg bizonyos tömpa, nyomasztó érzés, álmoságtól kísért? Nem-e sárgaság a szemem? Neme gyümölcsökkel reggelre az ilyen és fokozott sűrű ragadós nyák, roz szájú kísértetben? A nyelv bevonva? Nincs-e a jobb oldal felfuvalva, mintha a máj meg volna dagadva? Nincs-e dugulás jele? Neme szédülők-e, ha fekvőhelyeztetből hirtelen felegyesedem? Ezen kálvázászt csekély és setét színű-e s rövid állás után nem-e hagy üllédéket maga után? Neme poshad meg az étel a gyomorban mind-járt az evés után, s neme keletkezik puffadás és felhőgés? Nincsen-e gyakori szívdobogás? Ezen kálvázászt körülmények jöhetnek nem lépek mind egyeztetve fel, de a beteg egymástán szenved azokban, azon mérvben, a mint a borászati betegség előbbre halad. Ha a baj már régi, akkor rövid száraz köhögés lép fel, melyet később ki-kököcs követnek. A kór nagyfokú előrehaladásá-ig, a felbőr piszkos barna színt ölt, s a kezeket s lábakat hideg tapadás izadás borítja. A máj és vesék ama körös állapotának előbbre haladtá-va leszáraztádnak állnak be, melyeknél a ren-des gyengeségtől, vagy emésztési gyengeség-től származik, melyet egy kis adag alkalmas gyógyszer bevételevel elháríthatunk, ha azt mind-járt a kór feltételeinek kezdetén alkalmazzuk. En-nél fogva felettébb fontos, hogy a baj mindjárt legelősi feltételekkel helyesen kezeltessek, miután akkor még egy kis adag gyógyszer is elegendő a baj orvoslására; sőt még ha már a baj befész-kezte volna is magát, a valódi helyes gyógyszer-rel még akkor is mindaddig fel nem kellene hagyni, míg a baj legkisebb nyoma is el nem tűnt, míg az étvágy ismét vissza nem tért, s az emészté-si szervezet ismét tökéletesen helyre nincs állítva. — Ezen betegség ellen a legbiztosabb s leghat-atosabb szer elvitathatatlan a „Shäker-kivonat“, melynek készítése, mely az alábbi felírtolt gyó-gyszerhatás mindnyókében megszerezhető. Ezen kí-vonatot a bűjt alapján támadja meg, s azt győ-keretől kúrja a testből.

Oly egyenlőnek, kik dugulásban szenvednek a Seigel-féle hashajtó labdacokra is van szük-ségük, a „Shäker-kivonat“ 1. kapcsolatban. A Seigel-féle hashajtó labdacok meggyógyítják a dugulást, elűrik a lázt és a megfűlést, megsza-badják a táplálást s elfojtják az epékülmést. Ezek a legbiztosabb, legköltségtetesebb s egyszer-mind a legköltségtetesebb labdacok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísér-letet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédében s minden legkisebb fájdalom előlédése nélkül.

Ara egy palack „Shäker-féle kivonatnak“ 1 frt 20 kr. 1 doboz „Seigel-féle hashajtó lab-dacoknak“ 50 kr.

Magyarországi főraktár:
Budapest. Török József gyógyszer-tárló király-utca 12. Pécs: Balás Ödön és az Irgalmas-rend gyógyszer-tárlóban.

Közzgazdaság. A gyümölcsfák terméketlenségének okairól. (Vége.)

Szabály az, hogy hosszúra való nye-séssel termésre erőltetjük a fát, rövid nye-séssel tal nevelünk.

Vannak még módok, de nem ajánlom azokat, pl. gyökérkürítással, érvágással, gyűrűzéssel stb.

A másik fő ok, a mint említve volt, a talaj soványsága vagy túlszárazsága, a la vénsége.

Itt önkényt értetődik, hogy a vén, fel-repedezett héjú fát meg kell takarítani s jó durva kéfével le kétfelve, a repedésekből a rovarokat kora tavasszal kiöljük, ekkor mérs, hamu és kevés jó agyagkeverékkel bemaszaljuk a fák törzsét, ugyanígy kell segíteni a gyökereken is, a fák koronája alatt egész kerekben a földet jó durván felkapaljuk ősszel, így a földbe bűjt ro-varok bábjai felkerülnek és télen elpusztulnak; azután meg ha gyenge növést a fa, tavasszal jól hígított trágyával ke-reken a korona alatt megöntözzük, de nem a fa tövével közvetlenül a törzs mellett; ha pedig a termés nem fejlődik rendesen, akkor július végéig kell jól megöntözni hamuval kevert híg trágyával, egy-egy kis gödröt ásva itt-ott a fa alatt s azt tele töljük és befedjük újra, — így a gyökert, a törzset ápoljuk s termést kapunk jöfőle öreg fánkról, a termés is erőteljesebb, szebb lesz, s jövőre is a termő nyársak nem félig fejlettek lesznek, mint igen sok-szor a termés se hull le úgy, mint ez év-ben is igen sok helyen.

Máskor a termésünk nem elég izes és színes. Ennek is a gazda az oka, mert a rövid-nyeséssel túlsűrű a fa s így nem fér hozzá a nap melege és elég világosság, sokszor meg igen nagy a termés. Máskor a fergek, rovarok bántják a termést. Ez ellen igen jó övndő, ha minden nap, de lehető gyakran a legkisebb lehelő fergek gyümölcsöt is vízbe dobjuk, mert máskép ab-ból a fergek kibujnak és a föld színe alá bujva, tovább fejlődnek s jövőre újra ugyanazon fa gyümölcsei fergesednek meg.

Van még mód kezeink között, mely által segíthetünk az elvévelt gyümölcsfán; szőlőnél a táblaként (izenként) való új-ültetés, a költség és minden évben adó-ként reánk nehezűd bűjtás (döntés) he-

lyett, mivel a szőlő 4—5 év alatt újra termő; míg a nagyobbéke gyümölcsfáknál más eljárás van a fiatalításra nézve, és pedig az elszáradt végtől vagy éppen semmi éves hajtás nem hozó gyümölcsfáknál a főág egy harmadrészt egy erőteljes és a fa alakjának megfelelő ág mellett szépen 45° szög alatt alólról felfelé fűrészszerű le-vágjuk, azután jó éles késsel a sebet simára faragjuk és mérs, összevagdalt szőr és agyagkeverékkel vagy viaszszal beken-jük. Így pár év alatt a rövid nyéses foly-tán új hajtásoknak kapunk, melyek közül a megfelelő helyen növe hajtások meg-hagynak, a többi alapján szépen levágjuk; új korona, új erő, természetesen az előző ségkedzés szükséges t. i. a gyökérápolás, törzstisztogatás stb.

Néha megtörténik, hogy nyéses után is elszárad a túlvén fa, itt még előnyünk van, amennyiben időt nyerünk a már úg-y is halálra szánt fa kipusztulása által, mivel korán ültethetünk új fiatal fát, de a kihalt fa helyéről a gyökerek teljesen eltávolít-andók és lehetőleg a kielt talaj helyett új földet adunk az új fa mellé.

Sokszor megkívántatik, hogy a túlsok termésből, még igen kis korában le kell mesterségesen szednünk, hogy a megma-radottak annál szebbé fejlődjenek. Láttam gyümölcstermelőt, ki praxissal évenként a fél faról leszedte a termést, s így minden évben volt fél fa termése.

Végül fiatalíthatjuk így is a kivénült, de előzőleg már jól rendezett gyümölcsöt, hogy minden 4-ik vagy 5-ik fát vén ko-rában kiöljük, mint előbb leírtam, és az új földbe egész fiatal jöfőle gyümölcsfát ültetünk s így míg a fiatal anyafák ter-mőre válnak; addig a megfűlévő vének teremnek, tehát formászerűleg fiatalítottunk. — Szóval a helyesen gondolkodó gazda jól ismeri talaját, éghajlatát s az említett módokból azt alkalmazza, a melyik éppen szükséges, mert ha a gyümölcsöt és árát szeretjük, mint ezünknek, akkor a módo-kat és eszközöket is akarnunk kell.

D. M.

— Riunione Adriatica di Sicurtas cs. kir. szab. biztosító társaság Triestben. Junius 25-én tartotta meg Triestben a társaság Neumann Henrik vezér-igazgató ur elnöklése alatt közgyűlést, melyen az 1881. évi üzleti származása és az igazgatósági jelentés tárgyalattak. A jelentésben konstátáljuk, hogy a múlt évi üzlet eredménye nagyon kielégítő volt, s hogy minden a társaság által gyakorolt biztosítási ág hozzájárult a szerencsés eredmén-yhez. Ezek után minden egyes szak világitott meg közzé.

I. Életbiztosítások. Az 1884. év december 31-én érvényben volt biztosítások összege 6.644.869 frt tőke, 54.991 frt járadék a túlvén, továbbá 25.913.426 frt tőke és 12.459 frt járadék az el-halálozási biztosításoknál. A nyerevénydíj bevétele 1884. évben 1.286.854 frt-ra ment, ugyanezen osz-tály tartalkéteikének járuléka pedig 303.092 frt tesz ki. A túlvén és esedékesek által járadék bi-ztosításokért, a viszontbiztosítások levonása után 203.496 frt, haláleset és esedékesek által vegyes biztosítások után 408.104 frt fizetették ki, azon-kivül a decz 31-én függőben volt haláleset és túlvén biztosításokra 97.032 frt tartatott vissza. A folyó biztosítások nyerevénydíj tartaléka 6.847.101 forintban állapítottat meg, a melyből 171.050 frt viszontbiztosításokra esik és ennek leszámításával a múlt évihez képest 333.309 frt növekedést mutat. A nyerevénydíj részlet biztosítottakra az utóbbi három évi időtartamról 50.551 frt 62 kr. esik osztá-lekúl. Az életbiztosítási osztály nyerevénye 96.616 frt 72 kr. összegben az általános származásra vit-tett át.

II. Tűzbiztosítások. A nyerevénydíj bevétele 5.489.360 frt-ra mentek és a múlt évihez képest 130.706 frttal emelkedtek. Több évi biztosítási nyerevénytárlója 1884. decz. végével 17.573.815 frt-ra ment. Tűzkárokat 3.518.648 forint fizetették ki, mely összegből viszontbiztosításokra 1.797.940 frt esik. Azonkívül függő károka tartalékba he-lyeztetett 174.844 forint. Viszont biztosításokra 2.567.18. forint adatot kapt. A középső díjtartalék 43.208 frttal 1.475.697 frt-ra emelkedett.

III. Szállítvány biztosítások. A bevett nyere-mények 166.905 frt, a viszontbiztosítások 74.442 frt, a kifizetett károka, a viszontbiztosítások le-vonásával 47.877 frt-ra mentek, függő károkat pedig 4712 frt tartatott vissza.

IV. Jégkárbiztosítás. A nyerevény bevételek 7.135.742 frttal tesznek, a viszontbiztosításokra 4.69.748 frt kellett, a károka pedig a viszontbizto-sítások levonásával 1.392.427 frt-ra kerültek. A Ru-nione által, fondallása óta minden szakban esz-közölt kártalanítások összege kerek 121¹/₂ millió frt-ra ment. Az 1884. évben elért nyerevény 631.121 frt 64 kr tesz ehhez vége a múlt évi maradóktól 636.159 frt 11 kr kaptunk, melyből egyelőre 250.000 frt a jégkár biztosítási üzlet külön tar-talékosságának emelésére, 127.066 frt 37 kr. pedig az árfolyam ingadozói tartalekhoz csatolták. Az ezután megmaradó összegből 45.444 frt 83 kr. a nyerevénytartalek alapozó csatoltak és ezen ösz-szegnek, valamint az igazgatók és felügyelők osz-talékának, végül pedig a társaság hivatalnokai takaréka és segélypénztára részére megállapított összeg levonása után 167.066 frt 95 kr. marad osztalékul. Az osztalék részvényeinként 60 frtban állapítottat meg és július 1-től kezdve fizetjük ki. A tartalékok 1884. évben 798.910 frt 42 kral emelkedtek és jelenleg 8.989.812 frt 80 kr tesz-nek. Ezek a következő tételekből állanak: Az élet-biztosítások nyerevénytartaléka 6.076.050 frt 58 kr.; a tűzbiztosítások nyerevénytartaléka 1.475.697 frt, a szállítványbiztosítások nyerevénytartaléka 174.302 frt, a jégbiztosítások nyerevénytartaléka 400.000 frt, tartalek árfolyam ingadozásokra (zárszámla A) 144.283 frt 18 kr., tartalek árfolyam ingadozásokra (zárszámla B) 144.283 frt 19 kr., az életbiztosítási osztály különös nyerevénytar-taléka 15.000 frt, nyerevény tartalékalap 52.066 frt és 55 kr. A társulat hivatalnokai takaréka és segély-pénztárának vagyoza 229.542 frt 50 kr. A választások, melyek az alapszabályok értelmében voltak teljesítendő, azt eredményezték, hogy Lutteroth Hermann báró ur az igazgatótanács tagjává és Dr. Morpurgo Emil báró ur felügyelővé újból megválasztattak.

Nyílt-tér. *) Felvilágosításul!

Miután a Ludvig-Szigrist ügyben a pécsi tek. kir. járásbírósg által hozott ítélet csak most van alkalom indokában is megismerhetni, és mi-*) Ezen rovat által megjelenteként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

után ez indoklás következő kitételeiben: „De egyébként, ha a kiegyezés és kibékítés menését, nemkülönben a 3/4-alatt szövegezett nyilatkozatot tekintjük, szembeszökő azon r o s z s z á n d é k, melylyel panaszos a nyilvánosság előtt újból meghurcoltatott volna“ továbbá: „de sőt hely-telenség volt a tanuk által ilyenek szövegezése is“, — személyemre nézve — miután fennebb az nyilatkozat szövegéről, — sértést és gyanúsítást látok, — a magam részéről (Kiss Gy. ur nem lévén Pécsen) a bíróság nehezményelt indokolása ellenében egyebet nem tehetvén, azt a szak- és nagy közönség ítélletére bízom; mert hogy egy panaszos ügyre vonatkozólag a panaszolt által felhozott védekezés bírói figyelmen kívül hagyassék, azt értem, — de hogy ugyanazon ügyben, ugyanazon bíróság a bírói figyelmen kívül hagyott védekezés — (mint az indokolásban mondatik) czafalogtatásba, hogy úgy mondjam kiforgatásba bocsátkozzék, — s hogy a bírói figyelmen kívül hagyott védekezést esküvel is támogatni kész tanuknak r o s z s z á n d é k o t tulajdonítson, azt nem értem. Szerintem vagy figyelmen kívül hagyhatja a bíróság a véde-keztést és ekkor nem fektet súlyt a tanuk vallomá-sára, vagy pedig elfogadja a védekezést a tanuk egybehangzó jóhiszemű vallomásaival együtt, — de, hogy a tanuk vallomásainak maga a bíróság másképp hitelesít, maga a bíróság deklarálja helytelennek, r o s z s z á n d é k u n a k, — s végre hogy elhagyassa a bíróság a bírói méltó-ság székét és a vádló mellé sorakozzék, hogy ő is vádlóként léphessen fel a panaszolt és ennek tanui ellen, — ezt csekélységem a bírói fogal-mossal és a bír o s á g m é l t ó s á g á v a l ö s z s e-gyeztetni nem tudom.

Különben ki kell jelentenem, hogy azt, amit a bíróság indoklásában a tanuk részéről helyte-lenített és szembeszökő r o s z s z á n d é k u n a k, a 3/4. alatti szöveg tartalmát helytelenül tulajdonítja a mi szándékunknak, az nem a mi, hanem egye-nesen Ludvig K. ur szándoka volt, mert hisz a 3/4. alatti szöveg tartalmát előttünk Ludvig ur önne-pélyesen — minden kérdés nélkül — jelentette ki, nekünk azt csak mintegy aláírni kellett. Mi ott engedtetik a hosszas kérésnek, de itt nem en-gedhetjük meg, hogy a közönség félre vezettesék. Ennyivel tartoztam az igazság érdekében és kellemetlen ügyre vonatkozólag úgy a t. nagy közönségnek, mint a saját magam reputációjának.

Pécs, 1885. július 5.

Repich Vincze.

Jó kereset. Egy szerény, jó bizo-nyítványokkal ellátott fiatal ember, ki ma-gát helyi ügynökké kiképezni akarja, ajánlatos feltételek mellett azonnal alkal-mazást talál. Hol? megmondja e lap kiadó-hivatala.

NAGY FERENCZ,
Iratlapíró.
KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
felvétel szerkesztő, főmunkatárs.

Hirdetések.

1803
1885. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság, közhírré teszi, hogy íj. Engel Adolf végrehajtónak Regert János és neje szűl. Helmhich Erzsébet, úgy öz. Schvegal Melehiorné olasz lakos mint vég-re-hajtást szenvedő elleni 108 frt tőkeköve-telés és járuléka iránti végrehajtási ügy-ben Schvabach Zsigmond kérelmére a pécsi kir. törvényszék területén levő, az olasz i 7. sz. tjkben foglalt 1—5. sz. alatti el-árverezendő kisházak birtokra az árverést 494 frt ezennel megállapított kikiáltási ár-ban elrendeltetik, és hogy a fennebb meg-jelölt ingatlan az 1885. évi augusztus hó 7-én délelőtt 10 órakor Olaszban, a község bírói házában megtartandó nyil-vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-gatlan becsárának 10%-át, vagyis 49 frt 40 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt öva-dékképes értékpapírban a kiküldött kezé-bez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállít-ott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-ki-hatóságnak 1885. évi február hó 13-án tartott üléséből

Kiadta:
Dr. Ballus Zs.
kir. törvényszéki jegyző.

196. sz. (1—1)
8033
1885. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajtónak íj. Boro-vicz Istváné és társa végrehajtást szenvedő elleni 280 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, Pécsváros határában fekvő, a pécsi 1461. sz. tjkben felvett 2132. hszsz. udvarterre és azon lévő 919. régi, 39 a új és 39 i régi, 39 b új hszsz. házakra az árverést 1500 frt ezen-nel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor Pécsen, a törvény-szék tkvi irattárában megtartandó nyil-vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-gatlan becsárának 10%-át, vagyis 150 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az

1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállít-ott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnak 1885. évi június hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:
Gálovits Arthur,
kir. tszéki jegyző.

Bérbeadandó vendéglő!

A Majláth- és Hal-tér szegletén lévő, az „arany körtéhez“ címzett vendéglő (3—1)

október hó 1-jétől

bérbeadandó.
Tudakozódhatni a szigeti külvárosi ország-ut 10. sz. alatti „Fekete sas-hoz“ címzett vendéglő tulajdonosánál.

5746 sz.
1885. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Hell György és Szautter Gusztáv végrehajtók-nak Simon János és neje Schmidt Borbála végrehajtást szenvedő elleni 100 és 5 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehaj-tási ügyében a pécsi kir. törv-szék (sásdi kir. járásbírósg) területén levő, Kaán köz-ségben fekvő, a kaáni 26. sz. tjkben fel-vett 30. sz. házának és belsőségének Simon János és neje Schmidt Borbált illető fele-része az árverést 326 frt 50 kr. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi augusztus hó 31-én délelőtt 10 órakor Kaán községben, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 32 forint 75 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. évi novem-ber 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt öva-dékképes értékpapírban a kiküldött kezé-bez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállít-ott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnak 1885. évi május hó 29-én tartott üléséből.

Kiadta:
Visy Pál,
kir. tszéki jegyző.

197. (1—1)

Hirdetmény.

Siklós nagyközség tulajdonát képező alább elősorolt királyi kisebb hasznóvételek és tárgyak fognak f. évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 óra-kor és esetleg a következő napokon nyilvános árverés útján a legtöbbet igé-rőnek három egymástán következő évre, azaz 1886. évi január 1-től 1888. évi december 31-ig tartó időre bérbe adtni, és pedig:

1. A sörmérési jog négy állomáson.
2. A pálinka mérési jog két állomáson.
3. A bor, pálinka és sör mérési jog a „Pelikánhoz“ címzett nagy-vendéglőben az épülettel együtt.
4. A bor, pálinka és sör mérési jog a „Bárányhoz“ címzett ven-déglőben az épülettel együtt.
5. A bor és pálinka mérési jog tizenhét állomáson épületek nélkül.
6. A négy országos vásáron a helypénz-szedési jog.
7. A hetivásárokon a mindennapi helypénz-szedési jog.
8. A község házában levő három bolthelyiség, a hozzá tartozó pinczéval.
9. A vadászati jog.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában a délelőtti hivatalos órákban megtekinthetők.

Siklós, 1885. július 8-án.

207. (1—1)

Kohárits József,
jegyző.

1858.
1. 1885. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A berkesdi körjegyzői lakház az érdekelt községek képviselő-testti-lei által hozott és 4190/1885. szám alatt Baranyamegye alispánja által jóvá-hagyott határozata folytán — újból felépítendő.
Az építkezési munkákat f. évi július hó 19-ik napján, d. e. 10 óra-kor Berkesden a körjegyzői irodában nyilvános árlejtés útján kiadatni fog. Kikiáltási ár 3094 frt 49 kr., melynek 10%-át az árlejtezők bánat-pénzü előle lefizetni tartoznak.
Az építkezés f. é. október hó 1-ső napjáig befejezendő.
A régi épületből nyerendő anyag, cserép stb. ingyen engedtetik át és ezen felül a községnek mindennemű fuvart és kézi napszámot teljesítenek, melyek az építkezéshez szükségesek.
Az előmért és költségvetés, úgy az egyéb feltételek a berkesdi kör-jegyzői irodában bármikor betekintheetők.
Írásbeli zárt ajánlatok a megfelelő bánatpénzzel szintén elfogadtatnak.
Pécsváradon, 1885. július hó 9-én.

Kiss Aladár,
szolgabíró.

Hirdetmény.

Pécsen, Ritzek János gépész úr-nál a vasgáryi helyiségben egy újból kijavított

6 ló erejű gőzmozdony

cséplő-géppel együtt, 2 évi jótállás mellett, folyó 1885. évi július 18-án nyilvános árverésen kedvező feltételek alatt el fog adatni. Venni szándékozók az árverés megtartása előtt is, a vételi szerződést fent írt gépész ural meg-köthetik.

Nagyharsány, 1885. július 8-án.

205. (1—1)
Ambrus János,
nagyharsányi lakos

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomor min-den bántalmál ellen

Egy üveges ára használati utasítással együtt 35 kr. Kapható: Pécsen Balás Ödön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerészek áruknál. Pécsvárad: Deorszky Béla gyógyszerésznél. Szigetvárad: Visy Sándor gyógyszerésznél. Siklós: Rónai gyógyszerésznél. Sárd: Keller Gyula gyógyszerésznél. Szászvár: Baltha László gyógyszerésznél.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszer-tárlóban és kereskedésben. Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben. (13—2)

BRADI KÁROLY,
az „Órangyalhoz“ címzett gyógyszer-tárlóban, Kremzserben, Morvaországban.

Árverési hirdetmény.

Alulírt városi tanács részéről ezennel közhirrre tétetik, miként a budai külvárosi vásártérén, a „Fehér farkas” vendéglő átelében, a temetőbe vezetőkocsit és a város tulajdonát képező, részben laktanyánál használt pajta közt lévő — összesen 549 ölel tevő terület **f. évi július hó 16-ik napján reggeli 10 órakor a városház gazdasági tanács-terében (II. emelet, 38. ajtó)** tartandó — zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen el fog adatni

Kikiáltási ár ölenként 8 frt o. é.

Felhivatnak tehát a venni szándékozókat, miként a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő 439 frt bántapénzzel ellátott zárt ajánlataikat folyó július hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig okvetlenül a polgármesteri hivatalnál nyújt-
sák be, avagy a fennebb kitűzött árverési határnapon ugyanily bántapénzzel ellátva jelenjenek meg.

Együttal köztudomásra hozatik, miként az árverési feltételek Jilly Alajos gazdasági tanácsnok úrnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Pécsett, 1885. évi július hó 4-én.

203. (1—1)

Pécs szab. kir. város tanácsa.

Figyelmeztetés.

Alulírott bátorodom a n. é. közönségnek tisztelettel tudomására hozni, hogy én e hó végén egy óra Pécsről eltávozom, mely alkalommal vagyok oly bátor igen tisztelt vevőimnek figyelmét dusan ellátott árúim raktárára irányozni és kívált azon vevőket, kik

kávé, rizs, dara, csukor stb. árukat

szükségelnek, azon megjegyzéssel, hogy 5 kiló kávé vételénél 50 kr. engedélyt nyernék és hogy nagy választékú csakis kitűnő minőségű kávéfajokkal rendelkezem. Kilójának ára 1 frt 20 krtól egész 2 frtig. Teljes mértékűl kezeskedek, és a netáni igényeknek meg nem felelő árukat mindenkor készséggel vissza fogadom.

A n. t. közönségnek becses megbízásait kérem

kiváló tisztelettel

Pécsett, 1885. július hó

Klobučár Mihály,

gotseher, Fő-utca 33. sz.

193. (3—2)

Árlejtés hirdetése.

Közhirrre teszem, hogy Baranya vármegye székháza telkén építendő és **28,591 forint 20 krnyi** költséggel előirányzott

épület-szárnynak

vállalkozás utján leendő felépítése céljából folyó évi július hó 14-én délelőtti 10 órakor Pécsett, a megyei gyűlési teremben zárt ajánlatokkal összekötött szóbeli nyilvános árlejtést tartok.

Felhívom tehát a vállalkozni kívánókat, hogy az előirányzott összeg után számítandó 5%-os bántapénzzel ellátott, Baranya vármegye alispánjához címzett zárt ajánlataikkal a fentemlített helyen és időben személyesen jelenjenek meg.

A tervek, költségvetések és feltételek a megyei jegyzőségnek naponként délelőtti 10—12 óra közt megtekinthetők.

Pécsett, 1885. évi július hó 1-én.

Jeszenszky Ferencz,

Baranya vármegye alispánja.

199. (1—1)

Hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint csődbírósnak folyó 1885. évi június 18-án 5138/p. sz. a. kelt jogerejű végzésével nyert felhatalmazása alapján özvegy Weber Albertné szül. Döller Anna pécsi lakosnő csődválasztmányára a tömeghez tartozó s a pécsi 2. sz. telekkönyvben felvett király-
utcai 2. számú s a városháza mellett fekvő házat

zárt ajánlati verseny útján eladja.

38.000, azaz harmincegyezer forintot alóli ajánlatok figyelembe nem jöhetnek.

A kellőleg lepecsételt ajánlatok 50 kros bélyeggel és 10%-bántapénzzel ellátva 1885. évi július 12-nek déli 12 órájáig

dr. Krasznay Jenő ügyvéd, tömeggondnok úrnál,

(lakik: király-utca 43. sz. a.) adandók be. Ezen idő letelte után további ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Az ajánlatok 1885. július 12-én déli 12 órakor fognak a tömeggondnok ur lakásán, a csődválasztmány által felbontatni.

Az ajánlatban a megajánlott összegnek számokkal és betűkkel kell kiírva lennie és a megajánlott összeg 10%-ának bántapénz címén mellékelve. Együttal előadandó azon módzat, mely szerint a vételért törleszteni óhajtja.

Az ajánlatok elfogadhatósága, valamint annak elhatározása tekintetében: ki fogadtassék el vevőnek, fentartja magának a csődválasztmány a királyi törvényszék által reá ruházott korlátlan határozati jogot.

A csődválasztmány által elfogadott vevővel szabályszerű szerződés leendő kötvé, melynek feltételei a tömeggondnok úrnál betekintheők.

Pécsett, 1884. július 1-én.

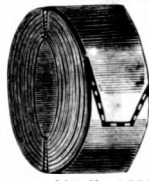
185. (2—2)

A csődválasztmány nevében:

HINKA LÁSZLÓ,

elnök.

Mindig legjobban felszerelt legnagyobb raktár.

Első magyar hazai

m. k. és o. es. kir. szabad.

bőr- és gépszi-gyár

KRAUSZ JOZSEF FIA

Mareczi, déli vasúttal. Keszthely.

Alapított 1850-ben.

Ajánlja 1883. évi február 23-án szabadalmazott imprágnált forrasztott gépszi-jait és oroszul gyártott varró- és kötőszíjait, melyek a kereskedelmi téren a legjobbaknak bizonyult kül- vagy belföldi gyártmányok ellen még senkiül el nem értek biztosítanak. Ezen szíjak nem nyulnak semmit és forrasztásuk oly szilárd, hogy gőz vagy nedvességben használva, éveken át dolgoznak a nélkül, hogy rongálódna.

Javítások gyorsan és legolcsóbban eszközöltenek.

Árjegyzéket és mintát kívánatra díjmentesen küldök.

Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapest. (Köztelek.)

265. sz. 884. BIZONYLAT. Krausz József fia Somogy megye mareczi gyáros által az országos magyar gazdasági egyesület elé bírálat végett beküldött imprágnált és forrasztott gépszi-jak a magyar államvasutak gépgyárában és a királyi József műegyetem mechanika laboratóriumában az ország. gazdasági egyesület gépszi-jak szakosztálya részére kiküldött bizottsága előtt szakszerűen megvizsgáltatván, a következő tulajdonok konstátáltak:

1-ször. Az imprágnálás teljes léven, a szíjak mindenütt ott, ahol nedvesség és gőz befolyásának voltak kitéve — a befolyásoknak sikeresen ellenállottak.

2-ször. Csekély nyulakonyasággal bírva, e szíjakat kurtítani nagyon ritkán szükséges — úgy hogy az állami gépgyárban 34 napon állandóan működésben tartott két szíj közül, ezen idő alatt csak az egyiket kellett 30 mm-rel megkurtítani.

3-szor. A szíjak végeinek a megerősítés melletti összeforrasztása csekély nyulakonyasága mellett előnyöknek mondható — s ez összeforrasztás oly szilárd, hogy 1/2 milliméterenkint 2,505 kgr. terhelhetőségű a szíj elszakadt, de a forrasztás mi változást sem szenvedett.

4-szer. A szíjak 1/2 milliméterenkint átlag 2-48 kgr. terhelést állottak ki.

Kelt Budapesten, 1883. márcz. 19-én.

Az országos magyar gazdasági egyesület nevében: Korizmos László s. k. alelnök.

184. (10—2)

Kivonat az országos iparegyesület gyáripari szakosztályának 1882. október hó 10-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvből.

6. pont. Krausz József fia mareczi gépszi-gyáros által bemutatott ragasztott és forrasztott gépszi-jak, melyeknek tartóssága mellett számos bizonylat mutatottat föl, első-ságuknál fogva is az érdekelt iparosok és iparvállalatok figyelmébe ajánlottak.

Kelt mint fent.

Kiadta: Országos Iparegyesület.

Gelléri Mór s. k., szakosztályi jegyző és egyesületi titkár.

Mindig legjobban felszerelt legnagyobb raktár.

Ház eladó!

A felső malom-utcai 6. számú ház a budai oldalon — szabad kézből 128. (12—12)

Az épület áll: 5 földszinti, 6 emeleti szobából, 4 konyhából s hozzátartozóból. Van 1000 akóra való pince, 5 lóra istálló, kocszi-szín s nagy kert. Értekezhetni a háztulajdonossal.

8357 sz.
1885.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy Baranya megye gyámpénztára végrehajtatainak Pfund János kistótfalui lakos végrehajtási szüvedő elleni 363 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a kistótfalui 37. sz. tjkben 1. alatt felvett 27. sz. ház, udvar és kert, 463. szsz. fekvőségre 510 frt, + 169. szsz. fekvőségre 194 frt, 882. szsz. fekvőségre szőlőre 54 frt, 1091 b. szsz. szőlőre 86 frt, 1093 b. szsz. szőlő és prsházra 10 frt, a kistótfalui 89. sz. tjkben felvett 1088. szsz. szőlőnek Pfund Jánost illető felére az árverést 519 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi augusztus hó 3 ik napján délelőtti 10 órakor Kistótfaluban, a község házával megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 51 frt, 19 frt 40 k + 5 frt 40 kr., 5 frt 60 kr., 1 frt, 51 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1884. évi május hó 1-én tartott üléséből.

Kiadta:

Visy Pál,

201. sz. (1—1) kir. tszéki jegyző.

Tanonecz

felvétetik 204. (3—1)

BLAUHORN ANTAL

kereskedésében

Pécsett.

11953. sz.

1884.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság, közhirrre teszi, hogy Winterstein József végrehajtatainak Hoffmann Jakab végrehajtási szüvedő elleni 450 frt tőkekövetelés és járuléai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén lévő, Zsibrik községben fekvő, a zsibriki 135. számú tjkben felvett 25. sz. házra 400 forint, az 52. és 58. szsz. a. kertre 140 forint az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi szeptember hó 15 ik napján délelőtti 11 órakor Zsibrikben, a bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot és 14 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék, mint telekvi hatóságnak Pécsett, 1884. évi július hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Visy Pál,

198. (1—1) kir. törvényszéki jegyző.

Az összes gyógytudományok tudora

dr. Löwy Ignác

szülész, nő- és gyermek-orvos,

tudatja a nagyérdemű közönséggel, miszerint

Pécsett, Ferencz-utca 26. számú

ház 1. emeletében letelepedett,

s július hó elsejétől kezdve rendel:

délután 2 órától 4 óráig.

Szegényeket elfogad d. e. 11-től 12 óráig s díjtalanul részesít gyógykezelésben.

(3—3)

„MARGIT”- GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéles vizek között, — vegyi alkatrészek szerencsés összetétele, kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyálkahártyájának hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hóli a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-savban dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvizet kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorhaj volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizezőszerv idült hurutját szintgyó osztatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli, Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák, s hogy sem bevétel, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus kórház főorvos. Légcső-, emésztő- és vizező-szervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéles ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek idült hurutjainál tapasztalt eredményt hozhatja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotainál.

Ez idő szerint Európa legjobb és leglátogatottabb tősbetegek klimatikus eredmények alapján, melyeket én gyógyterületemben „a „Margit”-forrás gyógyvizet” alkalmazása által a légutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatalos éremem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványviz-
szállítónál Budapesten.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.